

Reactie Concept beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030

Sympany heeft de visie dat een circulaire textielindustrie op lange termijn mogelijk is in Nederland en de EU. Dit zal werkgelegenheid, ontwikkeling van kennis en innovatie leveren. En zal tevens , het nieuw staand beleid binnen de EU, tot een lagere afhankelijkheid van (nieuwe) grondstoffen in en de economische autonomie van diezelfde EU borgen.

Om dit, volgens uw doelstellingen, in 2050 mogelijk te maken vindt u hierbij onze reactie op het concept beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030, welke u heeft opgezet als tweede stap om dit te bereiken. Wij hebben hierbij de volgorde aangehouden uit uw beleidsprogramma en alleen hoog over van commentaar voorzien. Met een enkele maal, als voorbeeld, een gedetailleerde omschrijving ter ondersteuning.

1. Verminderen van grondstoffen:

Minder productie en consumptie

Wij kunnen ons vinden in de drie instrumenten die u hier noemt. En zien hier ook een versterking van deze maatregelen op elkaar. Wij zouden hierbij graag de nadruk willen leggen op een duurzamere kwaliteit van de goederen (garens) om in een later stadium hoogwaardige recycling makkelijker te maken.

Transparantie en labels

Wij zien hierbij een rol weggelegd voor een (EU)instantie die de data aangeleverd krijgt, verwerkt en distribueert uit de gehele keten waar het gehele productieproces in verwerkt is. Denk aan chemiebedrijven, garen- en accessoiresleveranciers, transporteurs, etc. De levensmiddelenindustrie (GS1) zou hiervoor een voorbeeld kunnen zijn.

Hierbij willen wij nogmaals benadrukken dat fysieke labels niet de oplossing zijn. Integendeel zelfs, deze opstelling werkt vertragend naar 2050 toe. Men zal zich hiervoor innovatiever moeten opstellen zoals het gebruiken van nanotechnologie in garens om data in op te slaan.

Prijsprikkels

U meldt dat de transitie naar een circulaire textielindustrie veel kansen biedt voor nieuwe, circulaire businessmodellen. Naar onze mening zouden hier ook de oude businessmodellen vernoemd moeten worden die uit Nederland en de EU zijn verdwenen, zoals natspinnen of het confectioneren zelf. Zonder de aanwezigheid van een gehele keten zal recycling, waar u zo sterk op inzet, nooit plaats kunnen vinden. Graag zouden wij dan ook op de gehele keten een beleidsstuk van u zien.

Verder schrijft u dat “de overheid ook circulaire keuzes kan stimuleren via subsidies. Bij het herzien van bestaande subsidieregelingen of het creëren van nieuwe subsidieregelingen die relevant zijn voor textiel, wordt verzekerd dat deze in lijn zijn met de ambities van het beleidsprogramma”.

Wij gaan er hierbij van uit dat u hiermee refereert aan het verwezenlijken van “reshoring” van de (circulaire) textielindustrie met de bijpassende gehele keten. En dat deze subsidies ook navenant zijn om een industrie met een gehele keten te stimuleren. De doelstellingen zoals door u gemeld in de UPV, moeten daarmee in voorziene scenario's gerealiseerd worden. Dat is nu niet het geval. Voor de verschillende onderdelen zal geld vrijgemaakt moeten worden. En niet alleen gericht op recycling.

2. Substitutie van grondstoffen:

Duurzaam en gerecycled materiaal

Bij het produceren van nieuw textiel geeft u aan dat de voorkeur van het kabinet ligt bij het gebruik van gerecycled materiaal. Om dit te bereiken zullen deze materialen ingezameld, gesorteerd en afgezet moeten worden alvorens deze te gebruiken voor recycling. Ook dit deel van de keten zal verder geïndustrialiseerd moeten worden om de door u benoemde doelstellingen te behalen.

Hier schiet de UPV-textiel sterk te kort. De huidige zich profilerende UPV Stichting Textiel PRO, opgezet vanuit INretail en Modint, heeft nog steeds geen omlijnd plan liggen voor opschaling en wacht op initiatieven vanuit de markt. En zo zien wij bij een mogelijke AVV de textielbranche dezelfde ongewenste richting, in onze ogen, opgaan als bij kunststof.

Hierbij nog, extra aangemerkt, het belangrijke gegeven dat het stimuleren van hergebruik loodrecht staat op het verdienmodel van producenten. Deze zijn gebaat bij nieuw af te zetten producten. Dit maakt de vooruitzichten nog veel negatiever dan bij kunststof.

Chemicaliën

Zie hierboven transparantie en labels. Het gaat naar onze mening om een EU-instrument. Kleding kent geen grenzen na verkoop en bij hergebruik. Hierin volstaat een solitaire houding van landen niet. En moet door de gehele keten gedragen worden.

3. Levensduurverlenging:

Tweedehands

U spreekt hier over het “rebound effect”. Dit effect zou voor het grootste gedeelte verdwijnen indien er een “true pricing” zou plaats vinden op het inzamelen, sorteren en vermarkten van tweede hands kleding in Nederland.

4. Hoogwaardige verwerking:

Inzameling

Producenten zijn verantwoordelijk voor de inzameling, hergebruik en recycling van textiel.

Het inzamelingspercentage moet omhoog om de door u gestelde doelstellingen te behalen. U stelt dat gemeenten en inzamelaars worden ondersteund om de kwaliteit van inzameling te verbeteren. Vooralsnog is duidelijk dat dit niet gefinancierd wordt. Zoals hierboven reeds gememoreerd heeft de stichting PRO, hier geen geld voor vrij gemaakt.

Overigens is onze gedachte, gesteund door eigen data, dat de kwaliteit van de ingezamelde goederen steeds verder achter uit loopt. En dit het huidige verdienmodel van inzamelaars en sorteerdere snel ondermijnt.

Uiteindelijk zal dit ook ten koste gaan van de door u gewenste hoogwaardige vezel tot vezel recycling.

Tevens willen wij u er op attenderen dat bij inzameling er naast het ingezamelde textiel andere stromen meekomen zoals vervuilde dekbedden, kussens of huishoudelijk afval. Het verwerken van deze stromen zal financieel eveneens geregeld moeten worden maar is nu nog niet meegenomen.

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

De controle en handhaving op de doelstellingen UPV zoals het minimale gebruik van vezel tot vezel garen in producten. Zolang er geen geld vrijmaakt wordt door de producenten zullen zij zichzelf vrij proberen te kwijten van het niet behalen van de doelstellingen.

Recycling

Verder stelt u dat het opschalen van hoogwaardige, vezel-tot-vezel recycling zal worden gestimuleerd. Door onze jarenlange investeringen in zowel mechanische als chemische recycling, in Nederland, de EU en Azië weten we dat industriële sortering hiervoor vereist is. Zonder aan deze voorwaarde te voldoen zal er geen circulaire textielindustrie in Nederland ontstaan..

Wij gaan graag verder het gesprek met u aan om samen de door u benoemde doelstellingen te behalen en waar mogelijk te versnellen.